

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fundamentos de enfermería

Materia	Fundamentos de enfermería			
Código	O51G140V01107			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Ramos Asensio, Eduardo Miguel			
Profesorado	Ramos Asensio, Eduardo Miguel			
Correo-e	eduardo.ramos.asensio@sergas.es			
Web				
Descrición xeral	As transformacións que día a día producense na sociedade e os cambios que afectan á profesión de enfermería son múltiples. Os factores de cambio discorren entre os sociais, económicos, culturais, políticos, demográficos, sanitarios, tecnolóxicos...A enfermería ao longo da súa extensa historia estivo e está influenciada e condicionada por estes factores. Nesta materia preténdese coñecer a nosa historia como profesión, os diferentes modelos que foron xurdindo, como identificar as necesidades de saúde das/os cidadás/os e sobre todo a utilización do proceso de enfermería como metodoloxía científica indispensable para "coidar" a poboación.			

Competencias de titulación

Código	
A15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermería.
A16	Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermería, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.
A17	Aplicar o proceso de enfermería para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
B1	

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermería.	A15
Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermería, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.	A16
Aplicar o proceso de enfermería para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.	A17
B1 Capacidade de análise e síntese	B1
B2 Aprendizaxe autónomo	B1
B3.-Habilidades de razonamento y análise crítico	

Contidos

Tema

MÓDULO I.- A enfermaría a través da historia	Factores condicionantes da evolución da profesión de enfermaría a través dos tempos: Pobos primitivos-Civilizacións e culturas da antigüidade-Culturas clásicas-Idade Media, contemporánea e moderna. - Nacemento dunha profesión: Seculo XIX (Florence Nightingale) - A enfermaría nos séculos XX e XXI
MÓDULO II Modelos e teorías de enfermaría	-Clasificación dos modelos e teorías -O metaparadigma enfermeiro - Modelos de enfermaría de: Florence Nightingale Virginia Henderson Dorothea Orem Hildegarde Peplau Outros modelos
MÓDULO III O proceso enfermeiro	☐ O Método científico ☐ O Proceso de atención de enfermaría: Etapas do Proceso de enfermaría: -Valoración: Patrons funcionais de M. Gordon -Diagnóstico de enfermaría: Definición Taxonomía da NANDA: Dominios e clases -Planificación NOC (Clasificación de resultados) NIC (Intervencións de enfermaría) - Execución -Avaliación
ANEXO I A lei 14/86 xeral de sanidade de 25 de abril	Principios onde se sustenta Artigos máis relevantes Áreas de saúde

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	64	32	96
Seminarios	39	39	78
Titoría en grupo	8	8	16
Probas de tipo test	2	22	24
Traballos e proxectos	0	11	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Seminarios	Actividades a realizar polo alumnado que está enfocadas ao traballo sobre un tema específico que permitirá afondar ou complementar os contidos da materia. Empregarase como complemento das clases teóricas.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesor da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo Resolución de dúbidas plantexadas polas/os alumnas/os en grupos e individualmente, para a revisión e orientación das actividades das sesións maxistras como dos traballos nos seminarios

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Constará dunha proba a realizar ao finalizar o cuadrimestre segundo o calendario oficial de exames, constará de 60 preguntas tipo test con 3 alternativas de resposta e só unha delas será a correcta. A fórmula que se utilizará para obter a puntuación neste apartado é: A-E onde A é o número de acertos e E o número de erros, as preguntas non respostadas non restan puntuación. Para facer media co resto da avaliación haberá que ter despois de aplica-la fórmula unha puntuación de 30 ou máis, ó que equivalería sobre 10 puntos a unha calificación de 5.	50

Traballos e proxectos	Neste apartado avaliarase a resolución dun caso práctico para desenvolver o proceso de enfermaría. Terá unha extensión máxima de 11 (sen contar a portada) follas a unha cara con letra Arial 12 pto. e un interlineado de 1.5. Para facer media cos outros apartados da avaliación terase que obter 5 puntos sobre 10.	50
-----------------------	---	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación para a modalidade "non presencial"

- A esta modalidade poderanse acoller aquelas/os alumnas/os que por causas debidamente xustificadas non lle sexa posible asistir con regularidade(máis do 90%) aos seminarios, para o que deberán ao comezo da materia comunicarlle ao profesor por escrito que non van asistir aos seminarios coa causa debidamente xustificada que o impida. Tamén aquelas/os alumnas/os que por diferentes causas, sempre xustificadas, aínda asistindo a algún seminario, non cheguen á asistencia do 90%.En amolos dous casos non terán opción a modalidade de avaliación continúa pasando a la modalidade non presencial.

A avaliación da **modalidade non presencial** é a seguinte:

1. Un exame tipo test que constará dunha proba a realizar ao finalizar o cuadrimestre segundo o calendario oficial de exames, que será de 60 preguntas con 3 alternativas de resposta onde só una delas será a correcta. A fórmula que se aplicará para obter a puntuación neste apartado é: A-E. Onde A é o número de acertos e donde E o número de erros, as preguntas non respostadas non restan puntuación. Para facer media co resto da avaliación haberá que obter, logo de aplicar a fórmula, unha puntuación de 30 ou máis, o que equivalería sobre 10 puntos a unha cualificación de 5. Esta proba ten unha cualificación sobre o total da materia do **50%**
  2. Un traballo sobre a resolución dun caso práctico onde haxa que desenvolver o proceso de enfermaría. Terá unha extensión máxima de 11 follas(contando a carátula) a unha cara con letra arial 12 pto. e un interlineado de 1.5. Para facer media cos outros apartados da avaliación terase que obter 5 puntos sobre 10. Este traballo ten unha cualificación sobre o total da materia do **10%**.
  3. A resolución dun caso práctico a desenvolver na aula o día marcado do exame, que ten unha cualificación sobre o total da materia de **40%** , do mesmo xeito que nos 2 apartados anteriores para obter a cualificación parcial deberase de ter neste unha puntuación de 5 puntos sobre 10.
- **Tanto na avaliación continúa como na modalidade non presencial deberase de obter en cada un dos apartados ó 50% da nota parcial para facer media sumatoria entre eles. No caso de non acadar a nota do 50% en cada un dos apartados deberán de examinarse na segunda edición ordinaria en aqueles en que non conseguisen superar as competencias da materia**

Bibliografía. Fontes de información

N.A.N.D.A Internacional, **Diagnósticos enfermeros definiciones y clasificación 2012-2014**,
 MOORHEAD S., JOHNSON M., MAAS M.L, SWANSON E, **Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC) :Medición de Resultados en Salud**, 5ª,
 BULECHEK G.M., BUTCHER H. K, DOCHTERMAN J. M. WAGNER C., **Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)**, 6ª,
 MARRINER TOMEY, A., RAILE ALLIGOD, M., **Modelos y teorías en enfermería**, 7ª,
 ALFARO LEFEVRE, R, **Aplicación del proceso enfermero**,
 GARCIA-M CARO.,MARTINEZ, M., **Historia de la enfermería**,
 CARPENITO L.J., **Diagnóstico de enfermería**,
 KOZIAER, B., **Fundamentos de enfermería**,
 JAMIESON,E.M., **Procedimientos de enfermería clínica**,
 GORDON, M., **Manual de diagnósticos enfermeros**,
 POTTER, P. PERR, A., **Fundamentos de enfermería.Teoría y práctica**, 5ª,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermaría clínica I/O51G140V01204
 Prácticas clínicas I/O51G140V01208
 Enfermaría materno-infantil/O51G140V01302
 Prácticas clínicas II/O51G140V01303
 Prácticas clínicas III/O51G140V01306
 Prácticas clínicas IV/O51G140V01405
 Prácticas clínicas V/O51G140V01406

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Enfermería comunitaria I/O51G140V01104

Psicología: Psicología/O51G140V01102
